

Aksel Krogenlund Larsen
Brovej 3
5970 Ærøskøbing

Miljø og Teknik
Natur og Miljø
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

20. oktober 2021

Sagsid: 21/4880
Afdeling: Natur og Miljø

Afgørelse om VVM-screening Vandløbsreguleringsprojekt ved det offentlige vandløb, Kalvehaverenden ifm. etablering af minivåd- råde på matr.nr. 8c Dunkær By, Rise beliggende Bro- vej 3, 5970 Ærøskøbing ikke er omfattet af krav om miljøvurdering (ikke VVM-pligt)

Sagen er behandlet i et forpligtende samarbejde mellem Ærø Kommune og Svendborg Kommune efter Lov om forpligtende kommunale samarbejder.

Svendborg Kommune opfordrer alle til at skrive sikkert via Digital post. Derfor bør du aldrig sende fortrolige personhenførbare oplysninger (CPRnr. helbreds- og økonomiske oplysninger) i en almindelig mail. Læs mere: <https://www.svendborg.dk/om-kommunen/digital-post-og-selvbetjening>

Oplandskonsulent Thyge F. Autzen fra Patriotisk Selskab har på vegne af Aksel Krogenlund Larsen, Brovej 3, 5970 Ærøskøbing den 8. februar 2021 efter Miljøvurderingslovens¹ § 18 anmeldt et vandløbsreguleringsprojekt i det offentlige vandløb Kalvehaverenden ifm. etablering af et minivåd-område på matr.nr. 8c Dunkær By, Rise.

Svendborg Kommune er myndighed for Miljøvurderingsloven, og det konkrete projekt er omfattet af Miljøvurderingslovens bilag 2 punkt 10f, "anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb".

På baggrund af den fremsendte ansøgning har Svendborg Kommune med udgangspunkt i kriterierne i Miljøvurderingslovens bilag 6 gennemført en vurdering af, hvorvidt projektet kræver udarbejdelse af en egentlig miljøvurdering (VVM). Vurdering og begrundelse for afgørelsen fremgår af bilag 1. Vi gør opmærksom på, at hvis projektet ændres, er ansøger forpligtet til på ny at søge om ændringen jf. lovens § 18, med henblik på at få afgjort om ændringen udløser pligt om en miljøkonsekvensvurdering.

Projektet er i 8 ugers høring i perioden 25. august – 20. oktober 2021 i henhold til vandløbslovens bestemmelser for reguleringsprojekter.

Åbningstider:

Mandag-onsdag	Kl. 09.00-15.00
Torsdag	Kl. 10.00-16.30
Fredag	Kl. 09.00-14.00

¹ Lov om miljøvurdering af planer og programmer samt projekter (VVM), LBK nr. 973 af 25. juni 2020

Ligeledes har projektet for etablering af minivådområde været i partshøring i perioden 30. juli – 20. august 2021 i henhold til Miljøvurderingslovens § 35 samt Forvaltningslovens § 19. Der er indkommet 2 hørings-svar.

Høringssvar 1:

Følgende høringsberettigede Bent Juul Sørensen (10a Gråsten By m.fl.), Michael Bruun Andersen (12 c Gråsten By) og Dorte Nielsen (13 Gråsten By) har følgende bemærkninger til projektet:

1. Det er i projektbeskrivelsen uklart hvad betydningen af "dræn" i er. Der gøres derfor opmærksom på, at Kallehaverenden modtager spildevand (renset via biologiske minirensningsanlæg) og ikke kun vand fra markdræning fra de tilsluttede ejendomme. Eksempelvis løber det rensede spildevand fra ejendommen 12c (Kallehave 4) gennem nabogrunden ned til Kallehaverenden, og denne ledning er af gammel drænrørstype, hvilket igennem årene har givet anledning til mange forstoppelser o.l. Det er derfor afgørende, at sikre effektiv gennemstrømning, og at der pga. det nye vådområde ikke sker opstemning af vand på nabomarken (matr.nr. 13) til vådområdet, da dette vil stoppe spildevandsafledningen.
2. Det er i projektbeskrivelsens skitsetegning ikke muligt at se, om der er taget højde for niveauforskellen mellem matr.nr. 8c, hvor vådområdet tænkes placeret og matr.nr. 13. Så vidt man umiddelbart kan se, ligger den laveste del af nr. 13 (der, hvor den rørlagte Kallehaverende løber) lavere end 8c. Det er derfor afgørende at vådområdet udgraves til et niveau, som muliggør effektiv gennemstrømning fra røret løbende på nr. 13 ind i vådområdet og videre frem ud af vådområdet. I modsat fald sker der opstemning med oversvømmelse og dermed stop for afledning fra bl.a. 12c, som nævnt ovenfor under pkt. 1.
3. Det er i projektbeskrivelsen uklart, hvem der skal betale for vedligeholdelsen af vådområdet. Da Kallehaverenden blev rørlagt sidst i 1980-erne fordeltes udgifterne forholdsmæssigt blandt lods-ejerne, og siden har Ærø Kommune stået for vedligeholdelse af rørene. Med den (delvise) genåbning af renden kommer nye behov for vedligeholdelse (oprensning, grødeskæring m.v.), og vi kan ikke tilslutte os projektet, hvis det medfører nye/forøgede udgifter for vore ejendomme.

Høringssvar 2

Langelands Museum ønsker i forbindelse med etableringen af minivådområde på matr.nr. 8c Dunkær By at overvåge arbejdet ved muldafrømningen af området. Dette skyldes at der gjort en del metalfund fra jernalderen på den berørte mark.

Desuden ligger området akkurat udenfor kulturarvsarealet som omfatter Lindsbjerg Kalvehave og Hælde, ned til kysten ved Havsmarken. På hele dette areal er der fundet store mængder detektorfund fra jernalderen og vikingetid. Arkæologiske spor efter bebyggelser og aktiviteter er derfor af særlig interesse i dette område.

Vi ønsker derfor at aftale fremgangsmåde ved den første del af anlægsarbejdet med bygherre. Og desuden at kunne følge jordarbejdet når dette pågår.

Svendborg Kommunes vurdering af/bemærkninger til høringssvarene i forhold til denne afgørelse:

Høringssvar 1 vil blive behandlet i forbindelse med projektets behandling jf. vandløbslovens regler om vandløbsregulering². Bemærkningerne videregives til Ærø Kommune, der er vandløbsmyndighed og skal forestå den videre sagsbehandling.

Høringssvar 2 angår overvågning af anlægsarbejdet i forbindelse med udførelsen. Svendborg kommune videreformidler kontakten til bygherre, så der kan aftales nærmere og dermed sikre mindst mulig forstyrrelse ifm. anlægsprojektet.

Afgørelse

Svendborg Kommune træffer hermed afgørelse om, at vandløbsreguleringsprojektet på det offentlige vandløb Kalvehaverenden ifm. etablering af et minivådområde på matr.nr. 8c Dunkær By, Rise ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet, og at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering. Afgørelsen er truffet i henhold til § 21 i Miljøvurderingsloven³.

Screeningsafgørelsen er ikke en tilladelse men alene en afgørelse om, at projektet ikke skal miljøvurderes.

Beskrivelse af projektet fremgår af bilag 1. Anmeldeskema er vedlagt som bilag 2.

Vurdering og begrundelse for afgørelsen

Anlægsarbejdet i forhold til støv og støj

Anlægsarbejdet forventes at blive udført i perioden december 2021 til september 2022, når de nødvendige tilladelser er opnået og vil have en varighed på maksimalt 10-12 uger. Arbejdet vil blive udført indenfor

² Lovbekendtgørelse om Vandløbsregulering og -restaurering mv. LBK nr. 834 af 27. juni 2016

³ Lov om miljøvurdering af planer og programmer samt projekter (VVM), LBK nr. 973 af 25. juni 2020

normal arbejdstid dvs. fra kl. 8-16 på hverdage, og det forventes ikke at støjniveauet vil være større end 85 dB.

Det vurderes, at støvgener vil være begrænsede, da der hovedsageligt skal graves i og omkring Kalvehaverenden, hvor jorden typisk er fugtig samt på markarealer. Jordkørslen sker indenfor et begrænset område.

Natura 2000

Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er habitatområde nr. 127 "Det Sydfynske Øhav", som er beliggende ca. 1,3 km fra projektområdet.

Området udgør de centrale dele af øhavet fra Thurø i nord til Sydlangeland, Ærø og Marstal Bugt i syd. I alt ca. 450 km². Havområdet i selve øhavet er lavlandet med enkelte dybe render og bassiner, Marstal Bugt er en del af den åbne Østersø. I kystområderne ved Thurø, Langeland og Ærø er der større strandengsarealer og en del lagunesøer (nor), hvoraf dog en større del er inddæmmede og afvandes via pumper.

Øhavet er udpeget som levested for i alt 9 arter af trækkende vandfugle og er et af landets vigtigste raste- og overvintringsområder for sangsvane, knopsvane, edderfugl og blichøne.

12 arter af ynglefugle er udpegningsgrundlag. Øhavet er et meget vigtigt levested for rørdrum, rørhøg, klyde, almindelig ryle, splitterne, havterne og dværgterne.

Udpegningsgrundlaget af habitatarter har ikke relevans for nærværende projekt. Projektet vil ikke have indflydelse på habitatområder og deres udpegningsgrundlag på grund af områdernes beliggenhed langt fra projektområdet.

Bilag IV-arter

Der er ikke registreret bilag-IV arter på projektlokaliteten. Af bilag IV håndbogen fremgår det dog, at der indenfor det 10x10 km kvadrat, hvor området befinder sig, forekommer følgende bilag-IV arter: spidssnudet frø, klokkefrø, springfrø, strandtudse, grønbroget tudse, markfirben, stor vandsalamander, sydflagermus, dværgflagermus.

Da det ansøgte projekt ikke omfatter sø-, mose- og engarealer, vurderes projektet ikke at få betydning for anvendelse som fourageringsområde for padder. Det vil ikke påvirke områdets økologiske funktionalitet for springfrø eller andre padder. Etablering af minivådområdet vil sandsynligvis medvirke til en bedring af forholdene for padder og andre dyr, der lever i og ved vandhuller.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at projektet ikke vil påvirke områdets økologiske funktionalitet for flagermus.

Svendborg Kommune vurderer samlet, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter.

Beskyttet natur

Der er ikke beskyttede vandløb eller andre beskyttede naturtyper beliggende i umiddelbar nærhed af projektområdet. Naturværdien vurderes at være moderat til ringe. Etablering af minivådområdet vil på sigt være med til at sikre bedre forhold for dyr og planter, der lever i tilknytning til vandhuller.

Drikkevandsinteresser

Etablering af minivådområdet sker indenfor et område med drikkevandsinteresser.

Projektet vurderes ikke at udgøre en trussel mod drikkevandet, idet grundvandet i området ikke bliver påvirket af projektet.

Kulturarv

Rise Kirke er beliggende i en afstand af ca. 2000 m fra projektområdet og det vurderes, at projektet ikke vil have miljøpåvirkning.

Museumsloven

Der er ikke registreret beskyttede sten- og jorddiger i umiddelbar nærhed af projektområdet og projektet vil derfor ikke udgøre en væsentlig miljøpåvirkning.

Skovbyggelinje

Der er ingen skovbyggelinje nær projektområdet.

Overfladevand/regnvand

Minivådområder er et kollektivt kvælstofvirkemiddel, som skal fjerne nitrat og fosfor i drænvand. Sammen med skovrejsning og vådområder skal minivådområder frem mod 2021 bidrage til at reducere udledningen af kvælstof med i alt ca. 2.400 tons til havmiljøet.

Projektet omfatter etablering af et af disse minivådområder.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at projektet vil bidrage til en forbedring af vandmiljøet ved omsætning af næringsstoffer og derved reducere tilledningen af næringsstoffer til nedstrøms beliggende vandløb og havet.

Forurenet jord

Projektområdet omfatter ikke arealer, der er registreret med jordforurening.

Samlet konklusion

Der er i afsnittet ovenfor redegjort for de parametre, som er fundet relevante for projektet. På den baggrund og sammenholdt med screeningen er det Svendborg Kommunes vurdering, at etablering af minivådområdet som beskrevet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet.

Samlet vurderer Svendborg Kommune, at der med gennemførelsen af projektet ikke vil være en væsentlig eller kumulativ miljøpåvirkning, og projektet skal derfor ikke omfattes af en egentlig miljøvurdering.

Klagevejledning

Afgørelsen kan i henhold til Miljøvurderingslovens § 49, stk. 1 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er offentliggjort. Afgørelsen vil blive annonceret på Ærø Kommunes og Svendborg Kommunes hjemmesider.

Klagefristen er dermed den 17. november 2021.

Klageberettiget er Miljø- og Fødevareministeren, enhver med retlig interesse i sagens udfald samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

En eventuel klage skal sendes via Klageportalen, som du finder på www.borger.dk og www.virk.dk, eller via Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Du logger på Klageportalen med din NEM-ID.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Du kan finde vejledning i brugen af Klageportalen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside. Du skal betale et gebyr på 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder til Miljø- og Fødevareklagenævnet for at få behandlet klagen. Hvis du får helt eller delvist medhold, får du gebyret betalt tilbage.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Svendborg Kommune, som videresender

anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, der herefter træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Søgsmål

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder efter offentliggørelsen af afgørelsen, jf. Miljøvurderingslovens § 54.

Søgsmålsfristen er dermed den **17. maj 2022**.

Er der spørgsmål til afgørelsen er du velkomne til at kontakte mig.

Venlig hilsen

Berit Mogensen
Landskabsingeniør

Dir. tf. 23 72 67 42

Vedlagte bilag:

Bilag 1: Beskrivelse af projektet

Bilag 2 :VVM-screeningsskema

Kopi sendt til:

Ærø Kommune post@aeroekommune.dk

Oplandskonsulent Thyge F. Autzen,
Ørbækvej 276, 5220 Odense SØ
mail: tfa@patriotisk.dk

Parter:

esr_Ejendomsnummer	ejerlavnavn	matrikelnummer	kommunenavn
4920003188	Dunkær By, Rise	8c	Ærø Kommune
4920003234	Gråsten By, Rise	17c	Ærø Kommune
4920003312	Gråsten By, Rise	10a	Ærø Kommune
4920003423	Gråsten By, Rise	11a	Ærø Kommune
4920003437	Gråsten By, Rise	13	Ærø Kommune
4920003437	Gråsten By, Rise	19b	Ærø Kommune
4920003438	Gråsten By, Rise	12a	Ærø Kommune

4920003438	Gråsten By, Rise	12b	Ærø Kommune
4920003439	Gråsten By, Rise	12c	Ærø Kommune
4920003440	Gråsten By, Rise	12d	Ærø Kommune
4920003571	Gråsten By, Rise	17a	Ærø Kommune
4920003572	Gråsten By, Rise	19a	Ærø Kommune
4920003573	Gråsten By, Rise	20a	Ærø Kommune

Tabel over ejendomme, som indgår i drænoplanet

Relevante myndigheder og interesseorganisationer:

Miljøstyrelsen mst@mst.dk

Dansk Botanisk Forening toni.reese.naesborg@gmail.com

Danmarks Naturfredningsforening dn@dn.dk

Danmarks Naturredningsforening Ærø (engholm3@mail.dk)

Dansk Ornitologisk Forening natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening Ærø aeroe@dof.dk

Kulturstyrelsen fortidsminder@slks.dk

Friluftsrådet Sydfyn friluftstraadet.dk

Øhavsmuseet og Arkæologi Sydfyn (arkaeologi@ohavsmuseet.dk)

Danmarks Sportsfiskerforbund lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund fyn@sportsfiskerforbundet.dk

Naturstyrelsen nst@nst.dk

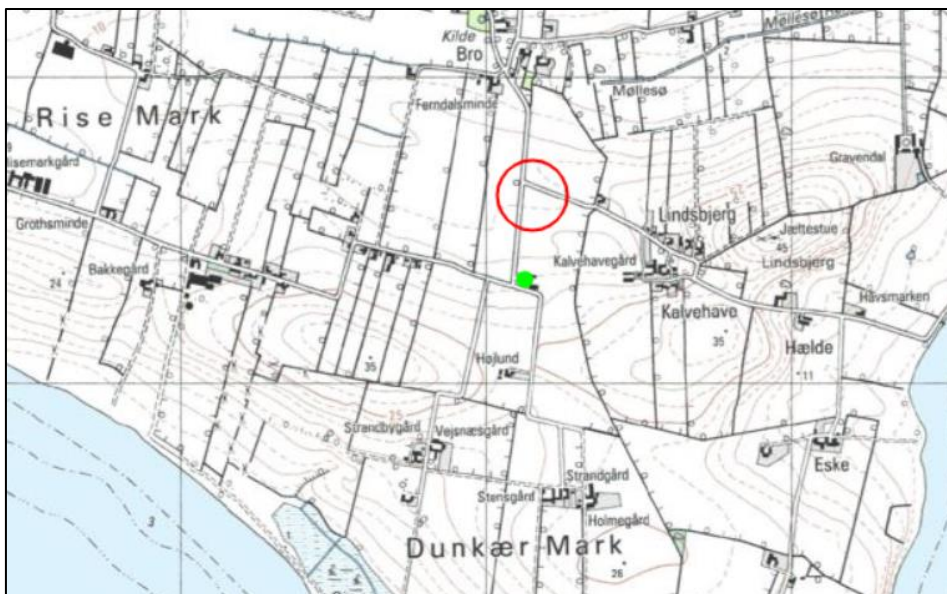
Langelands Museum langelands.museum@langelandkommune.dk

Bilag 1

Beskrivelse af projektet

Minivådområder er et kollektivt kvælstofvirkemiddel, som skal fjerne nitrat og fosfor i drænvand. Sammen med skovrejsning og vådområder skal minivådområder frem mod 2021 bidrage til at reducere udledningen af kvælstof med i alt ca. 2.400 tons.

Et af disse minivådområder ønskes placeret hos Aksel Krogenlund Larsen, Brovej 3, 5970 Ærøskøbing, matr.nr. 8c Dunkær By, Rise, se figur 1 og 2.

Figur 1: Oversigtskort, der viser placering af minivådområdet

Figur 2: Oversigtskort over drænoiland

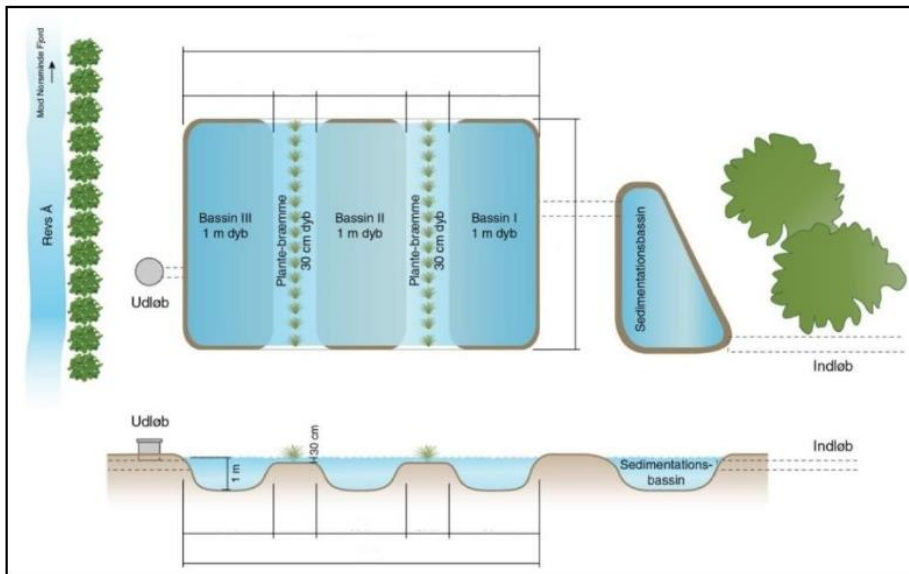
Minivådområdet etableres, så det passes ind i terrænet og kommer til at fremstå terrænnært. Fra Kalvehaverenden etableres et rør med indløb i minivådområdet og et rør med afløb til Kalvehaverenden efter sidste rensebassin, se figur 3.

Figur 3: Minivådområde med eksisterende dræn, omlægning af dræn samt ind- og udløb

Udformning

Et minivådområde består af et vådområde og et sedimentationsbassin. Vådområdet designes med flere bassiner, som renser drænvandet fra det drænopland, der afvander til minivådområdet. I tilknytning til vådområdet etableres et sedimentationsbassin, hvor sediment og partikelbundet fosfor bundfældes. Kvælstoffjernelsen foregår primært ved biologisk omdannelse af nitrat til frit gasformigt kvælstof via mikrobiel denitrifikation. Denitrifikationen er en anaerob proces og foregår primært i det iltfrie bundsediment, mens vandfasen i minivådområder med overfladestrømning altid er iltet. Planterne i minivådområdet er vigtige, da de bidrager til at forsyne bakterierne med kulstof til brug i den mikrobielle denitrifikation.

Figur 4: Efter principskitse af design af minivådområde (Kjærgaard, C. & Hoffmann, C.C. 2013)

Iltning ved udløb

Efter at drænvandet har passeret minivådområdet, ledes det frit ud i en iltningbrønd, hvor vandet geniltes, inden det ledes videre ud i Kalvehaverenden.

Figur 5: Eksempel på iltningbrønd, hvor vandet ledes ud ca. 30 cm over en perforeret plade

Brinkerne og planter

Brinkerne etableres med en ca. 20 % hældning (forhold 1:5) med variationer for at passe ind i terrænet. Brinkerne tilsås med græsblanding, hvor minimum 50 % af bladningen er græsser for at holde på jorden.

I de lavvandede områder vil der med tiden naturligt indvandre sumpplanter, som er med til at give en større funktion af kvælstofomsætningen.

Terræn

Den overskydende jord efter udgravning og etablering af minivådområdet vil blive fordelt på det omkringliggende areal på matr.nr. 8c Dunkær By, Rise. Udlægning sker efter muldafrømning og med tilbagelægning af mulden efterfølgende.

Vedligeholdelse

Minivådområder kræver som udgangspunkt ingen vedligeholdelse udover eventuel oprensning af sedimentationsbassinet efter behov. Det bortgravede sediment vil blive placeret på dyrket mark i nærheden. Der kan foretages grødeskæring i minivådområdets dybe zoner, hvis det mod forventning bliver nødvendigt for at undgå en kanaliseret strømning gennem minivådområdet.